

מכללת גורדון לחינוך

שנה"ל תשנ"ז

מעורבות פעילה של סטודנטיות להוראה בארגוני שטח לזכויות נשים בחיפה

מרצות: ד"ר נירה רייס וארנת טורין

היקף הקורס: 4 ש"ש

מבנה הקורס: סמינריון חינוך שנתי

מועדי פגישות מבוא ופגישות סיכום: יום ב' 10:00-13:00

הקורס ממומן בחלקו, כולל מלגות, על ידי מענק פיתוח מטעם "שותפות אקדמית-קהילה לשינוי חברתי", הפקולטה למשפטים, האוניברסיטה העברית

מטרות הקורס והרציונל:

ההוראה כיום דורשת התייחסות דמוקרטית ומיומנויות של מנהיגות. אחד מהתפקידים העיקריים של המכללות להכשרת מורים הוא להעצים את המתכשרות להוראה על ידי עידוד פתיחות מחשבתית ותרומה מעשית לחברה שוויונית. כמו כן, מורות ממלאות תפקיד חשוב כסוכנות חיברות של בנות ובנים בגיל צעיר כך שחשיבות נושא העצמת הנשים המורות יחד עם תפקידן בחינוך מגדרי מובילים להתאמת המעורבות בארגוני שטח לזכויות נשים למטרת הכשרתן של מורות.

הקורס יערב קבוצה של סטודנטיות להוראה בארגוני שטח בחיפה העוסקים בזכויות האשה, על מנת להעשיר את עולמן של הסטודנטיות בידע והיכרות עם הנושאים שעל סדר יומה של התנועה לשחרור האשה במאה העשרים ואחת, להעצימן כנשים, כמורות וכאזרחיות ולהרחיב את הבנתן בנושאי שינוי חברתי. הקורס מיועד לסטודנטיות להוראה (שנה ג ו-ד) במכללת גורדון לחינוך, ויכלול היבטים אקדמיים וכן התנסות מודרכת באחד מהארגונים בחיפה.

הסטודנטיות תשתלבנה באחד מהארגונים הבאים בחיפה: המקלט לנשים מוכות, מרכז אשה

לאשה, כייאן, איתך-עימקי, מרכז סיוע לקרבנות אונס, והעמותה להעצמה כלכלית.

מרצות אורחות מארגונים אלה יציגו בפני הסטודנטיות בשערי המבוא את עבודת הארגונים השונים.

נושאי הרצאות המבוא

--זכויות האדם והמאבק לשוויון וצדק חברתי במאה ה-21: זכויות האדם הפוליטיות והחברתיות.
--הפמיניזם כמאבק לזכויות האדם: שלבים וזרמים בהתפתחות התנועה לשחרור האישה .
-- מעמד הנשים בישראל : משפחה, עבודה, חינוך, בריאות, פוליטיקה, תקשורת.
-- החברה האזרחית בישראל וארגונים לשינוי חברתי. ארגוני נשים בישראל: ארגונים ממסדיים
וארגוני שטח--המשותף והמבדיל ביניהם. דילמות ואתיקה של התנסות בארגונים אלה.

מבנה ודרישות הקורס

הקורס יהיה בנוי מחלק ראשון של חמש הרצאות מבוא, ואחריו עבודת שדה בקהילה בהיקף של כ 4 שעות שבועיות במשך השנה האקדמית ולבסוף חמישה מפגשי סיכום . בחירת הארגון ומועדי השהות השבועית שם ייבחרו בתיאום עם הארגון. המעורבות תלווה על ידי שתי המנחות בקורס ועל ידי רכות המתנדבים בארגון. הסטודנטיות תדרשנה לנהל יומן רפלקסיבי שוטף אשר ישמש בסיס לדיון עם המנחות, וכן עבודה סמינריונית שתתייחס להתנסותן בארגון (המתוארת ביומן) במסגרת מחקר שיתמקד באחד מהנושאים האקדמיים המוצגים בקורס.

העבודה הסמינריונית תיעשה בהנחיה בשלבים מודרכים במהלך השנה בצמוד להתנסות ולמשימות הקריאה, הדיון והניתוח שיתנהלו כחלק מהכנת העבודה. העבודה תוגש (בקובץ מחשב) בסוף השנה האקדמית ותוצג בשלביה הסופיים במפגשי הסיכום.

היקף העבודה שתדרש מהנרשמות לקורס שלא במסגרת סמינריון מצומצם יותר, אך כל הדרישות האחרות כולל עמידה בקצב משימות הקריאה והכתיבה שוות לכל המשתתפות.

ביבליוגרפיה מחקרית

הביבליוגרפיה שתשמש להכנת העבודה הסמינריונית תיבחר בהנחיית המנחות לאחר בחירת נושא העבודה, בהתאמה לנושא ובמהלך חיפוש ביבליוגרפי מקיף המהווה אחד משלבי החובה של הכנת עבודה סמינריונית.

ביבליוגרפית חובה לשיעורי המבוא

המאמרים המסומנים * יחולקו לקריאה ודיון בבמהלך השעור

1. "על זכויות האדם" באתר האגודה לזכויות האזרח בישראל www.acri.co.il

האמנות הבאות מופיעות באתר :

אמנה בינלאומית בדבר ביעורן של כל הצורות של אפליה גזעית, 1966.

אמנה בינלאומית בדבר זכויות אזרחיות ומדיניות, 1966.

אמנה בינלאומית בדבר זכויות כלכליות, חברתיות ותרבותיות, 1966.

אמנה בדבר ביטול אפליה נגד נשים לצורותיה, 1979.

אמנה נגד עינויים ונגד יחס ועונשים אכזריים, בלתי אנושיים, או משפילים, 1984.

2. סימון זה בובואר 2001 (במקור 1956, תרגום לעברית ש. פרמינגר) המין השני, כרך ראשון -
העובדות והמיתוסים עמ' 10-27 בבל, תל אביב
- *סוג'ורנר טרות' 2006 (במקור 1851, תרגום לעברית ד. באום) "אני לא אשה?" בתוך ע' דלית באום
ואח' ללמוד פמיניזם: מקראה, הקיבוץ המאוחד, תל אביב
3. חסן מנאר 1995 "רצח על כבוד המשפחה" בתוך ע' דפנה יזרעאלי ואח' מין מגדר פוליטיקה הקיבוץ
המאוחד, תל אביב
- *גולדמן אמה 2005 (במקור 1906 תרגום לעברית ח. ספרן) "נישואים ואהבה" בתוך ע' חנה
ספרן חמישה מאמרים פמיניסטיים, פרדס, חיפה
4. ארנרייך ברברה 2004 כלכלה בגרוש, "מקצפת במיין" עמ' 66-129, בבל, תל אביב
*סבירסקי שלמה ואתי אטיאס 2006 תמונת מצב חברתית 2005 מרכז אדווה תל אביב
5. קמיר אורית 2002 "הסטוריה של התנועה הפמיניסטית ומושגי יסוד" ב פמיניזם זכויות
ומשפט עמ' 31-48 אוניברסיטה משודרת, תל אביב
ספרן חנה 2006 "פמיניזם: המהפכה שכאילו לא היתה" כוורת: כתב עת החוג למדעי
ההתנהגות #13 עמ' 45-48, המסלול האקדמי המכללה למנהל, ראשון לציון